

Saksbehandler	Arkivkode	Arkivsak	Ugradert
Karianne Hjørnevik Nes	500	23/04031-5	

Saksnummer	Råd/utvalg	Møtedato
23/24	Borg bispedømmeråd 2024-2027	02.05.2024

Evaluering og videreføring av Kommunikasjonsløftet

Vedlegg:

Vedlegg saksfremlegg evaluering Kommunikasjonsløftet

Saksorientering

Bakgrunn

Kommunikasjonsløftet i Borg har vært et prosjekt over fire år med mål om å styrke kompetanse og kapasitet på kommunikasjon i lokalkirken i Den norske kirke i Borg. Dette har skjedd ved prioritering og allokering av ressurser på tvers av arbeidsgiverlinjene. Det er prøvd ut ulike virkemidler og verktøy for å utvikle kommunikasjonsarbeidet på alle nivåer.

Med bakgrunn i strategimålene og kommunikasjonsstrategien til Den norske kirke i Borg vedtok Borg bispedømmeråd 18.9.2019 at kommunikasjon blir et satsingsområde. Målene ble revidert etter koronapandemien 14.12.21 med videreføring ut 2022, deretter ble prosjektet forlenget til å vare ut 2023 i bdr-vedtak høsten 2022.

Dette dokumentet inneholder evaluering av arbeidet som er gjort i Kommunikasjonsløftet og forslag til videre planer for kommunikasjonsarbeidet i 2024- 2025.

Prosess for evaluering: Spørreundersøkelse høsten 2023, drøfting med Prostikontakter kommunikasjon 15.12.23, prostene 18.1.24, AU Borg arbeidsgiverforum 18.3.2024. Borg bdr 2.mai 2024.

Grunnlaget for evalueringen er medlemsundersøkelsene som er gjort i perioden 2018-2023, kirkelig årsstatistikk fra SSB 2019-2022, arbeidet som er gjort underveis i prosjektet og spørreundersøkelse som er besvart av 90 personer, inkludert samtlige prostikontakter og majoriteten av kirkeverger og proster i Borg.

Mål for Kommunikasjonsløftet i Borg vedtatt av Borg bispedømmeråd 18.9.2019:

- Øke kapasitet og kompetanse om kommunikasjon i lokalkirken i Borg
- Øke oppslutning om gudstjenester til 100 deltagere per gudstjeneste
- Øke oppslutning om dåp til en andel på 73%
- Øke medlemmenes glede over å tilhøre Den norske kirke med 10%.
- Bidra til at kommunikasjon blir anerkjent som fag og at fagfolk er ressurseffektivt bruk av lønnsmidler for å øke oppslutning og omdømme.

Reviderte mål Borg bdr 14.12.21

Effektmål

- Øke kapasitet for kommunikasjon i lokalkirken i Borg
- Øke kompetanse om kommunikasjon i lokalkirken i Borg
- Bidra til digitalisering av kirkens virksomhet
- Bidra til at kommunikasjon blir anerkjent som fag og at fagfolk er ressurseffektivt bruk av lønnsmidler for å øke oppslutning og omdømme.

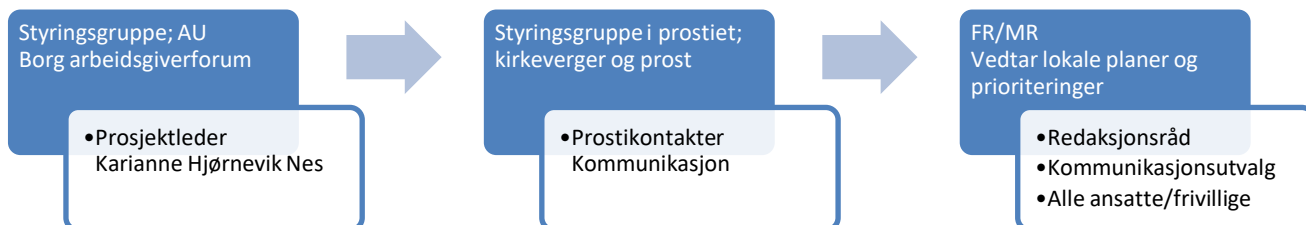
Resultatmål

På grunn av pandemien er rammebetingelsene for prosjektet endret. Utgangspunktet for prosjektet er 2019 tall, mye av arbeidet er nå satt tilbake på grunn av pandemien og skaper ekstra utfordringer med resultatutviklingen. Resultatmålene speiler ambisjoner om rask reetablering av virksomhet.

- Øke fysisk gudstjenestedeltakelse med 2 %
- Øke rekkevidde for digitale gudstjenester og andakter
- Øke oppslutning om dåp med 1%
- Øke medlemmenes glede over å tilhøre Den norske kirke med 2%.
- Øke andel medlemmer som opplever at Dnk setter ord på mye av det som er viktig for dem (24 % i 2019, 29 % i 2021, 33 % i 2022)
- Øke oppslutning om tiltak i trosopplæringen totalt med 2 %

Organisering

Prosjektet Kommunikasjonsløftet har vært et smidig prosjekt som har kunnet respondere raskt på meldte behov og endrede rammebetingelser. Prosjektets målsetning innebar en organisering på tvers av arbeidsgiverlinjer og nivåer i Den norske kirkes trossamfunn i Borg. Sekretariatet og prostene jobber sammen om dette fra bispedømmerådets side. Borg arbeidsgiverforum der kirkevergelaget styre sitter, er styringsgruppe for Kommunikasjonsløftet. Kirkeverger og proster utgjør regionale styringsgrupper som utvikler avtaler og planer. Fra 1.6 til 31.12.21 var prosjektarbeidet styrket med 60 % stilling gjennom engasjement av Åshild Arnesen Moen.

Flere fellesråd og menigheter har etablert redaksjonsråd, kommunikasjonsutvalg eller lignende som koordinerer kommunikasjonsarbeidet lokalt.

I prosess og dialog med ulike aktører på ulike nivåer og i ulike enheter i hele kirkeorganisasjonen har innspill og tiltak blitt løpende vurdert og gjennomført.

Kort om innhold og utvikling i prosjektet

Kommunikasjonsløftet ble vedtatt høsten før koronapandemien slo til. I første fase jobbet vi med å få på plass nettverk, kunnskap og opplæringsaktiviteter. Det ble utviklet fire delprosjekter; Infrastruktur, kapasitet i prostiene, opplæring og kirken på digitale arenaer. I evalueringen sier 77 % av respondentene at de har deltatt i aktiviteter i regi av Kommunikasjonsløftet, 20 % svarer nei. De to aktivitetene som flest har deltatt på er stabsdag, fagdag eller lignende der kommunikasjon har vært tema, 76 % har deltatt på dette. Deretter er det #øktoppslutning som mange har deltatt på 56 %. Se vedlegg 1 for hvilke aktiviteter respondentene har deltatt i, og hvilke ressurser som er brukt av respondentene. Det er strømmepakke (72%) og materiell til allehelgen (62%) som er de mest brukte ressursene.

figur 1. Oversikt delprosjekter

Da korona-nedstengningen var et faktum bidro det etablerte nettverket til en rask omstilling til digital kirke, både ved strømming og gjennom sosiale medier. Andre fase av Kommunikasjonsløftet besto i høy grad av tilrettelegging og støtte for menighetenes arbeid på digitale plattformer under koronapandemien fram til fra mars 2020 til mars 2022.

Tredje fase av Kommunikasjonsløftet har foregått i perioden mars 2022 til desember 2023 og har vært preget av re-etablering av kirkelig virksomhet etter pandemien. Fasen har vært preget av fortsatt støtte til kapasitet og kompetanse i organisasjonen, videreutvikle kampanjer og materiell for hele organisasjonen og fortsatt kunnskapsutvikling.

Kortversjon av evaluering

Fullversjon av evaluering i vedlegg 6.

1. Effektmål

1.1 Øke kapasitet for kommunikasjon i lokalkirken i Borg.

Resultat og læring:

Felles avtaler med konkrete mål og tiltak har bedre effekt enn tilskuddsordninger og prosjektsøknader. Erfaringene viser at det ikke finnes ett prosti som har løst arbeidet på samme vis, både kompetanse, plassering, organisering og innhold i arbeidet varierer fra prosti til prosti. Ved endt prosjekt er status at fem av åtte prostier har etablert prostiarbeid med en organisering som innebærer en styrking av arbeidet lokalt.

Evalueringen og vurderingene viser at det er store forskjeller i hvilken grad Kommunikasjonsløftet har økt kapasitet for kommunikasjonsarbeid i lokalkirken. Vi ser at forskjellene i stor grad går mellom de fellesråd som har hatt prostikontakter eller har gjort en særlig innsats og de som ikke har gjort dette. Generelt sett har felles mål, økt effektivisering og bedre organisering økt kapasiteten for kommunikasjon der man har gjort tiltak.

Kommunikasjonsløftet har bidratt til å øke kapasitet på kommunikasjon i de stabene som har deltatt ved at kommunikasjon er tema i stabsmøter, og det er etablert planer for publisering/kommunikasjon. I 26 % av menighetene i Borg og blant annet i fellesrådene i Indre Østfold og Ås er kommunikasjon nedfelt i stillingsbeskrivelser. I Nordre Follo har etablering av utvalg og komiteer for kommunikasjon bidratt til å øke kapasitet for kommunikasjon. Gjennom *Kommunikasjon som oppdrag* har kapasitet til kommunikasjon økt ved at alle medarbeidere kan litt mer, og har fått en felles forståelse av at kommunikasjon er en del av jobben. Det er lettere å delegerer og organisere kommunikasjonsarbeid enn tidligere. Man hører ikke lenger så ofte «det er ikke min jobb». Felles kampanjer med felles materiell har økt kapasiteten lokalt. Det man har oppnådd med publiseringsplan og

infrastruktur for kommunikasjon er store endringer og vil fortsatt kreve mer tid for å implementere. Mål oppnådd.

1.2 Øke kompetanse om kommunikasjon i lokalkirken i Borg

Resultat og læring: Kompetanse på kommunikasjon har økt. Antallet deltakere på ulike kurs og svar i evalueringen underbygger dette. Prosjektet har bidratt til en stor endring i måte å tenke kommunikasjon på. Mål oppnådd.

1.3 Bidra til digitalisering av kirkens virksomhet

Resultat og læring: Kommunikasjonsløftet har i stor grad bidratt til digitalisering av kirkens virksomhet, se vedlegg 9. Dette ser vi både konkret på tall fra Borg, men også gjennom sammenligning med andre bispedømmer. Mål oppnådd.

1.4 Bidra til at kommunikasjon blir anerkjent som fag og at fagfolk er ressurseffektivt bruk av lønnsmidler for å øke oppslutning og omdømme.

Resultat og læring: Dette er det målet vi ser minst resultater på. Da prosjektet startet var tanken at prosjektet skulle bidra til at flere med kommunikasjonsfaglig bakgrunn skulle bli ansatt. Det er like mange kommunikasjonsrådgivere ved endt prosjektstart som ved slutt (2). Men flere har fått konkretisert kommunikasjon som del av sitt arbeid, og flere har fått opplæring i kommunikasjon. De manglende resultatene skyldes antageligvis at det ikke er økonomi for å ansette egne fagfolk på kommunikasjon i stabene lokalt. Mål delvis oppnådd.

2 Resultatmål

Resultatmålene beskriver de resultater prosjektet skal skape. På grunn av pandemien er rammebetingelsene for prosjektet endret. Utgangspunktet for prosjektet er 2019 tall, mye av arbeidet er satt tilbake på grunn av pandemien og skaper ekstra utfordringer med resultatutviklingen. Resultatmålene speiler ambisjoner om rask reetablering av virksomhet. Resultat er oppgitt både i forhold til 2019 og 2022.

2.1 Øke fysisk gudstjenestedeltakelse med 2 %

Resultat: Økning 3 % fra 2022-2023. Nedgang fra 2019. Mål delvis oppnådd.

2.2 Øke rekkevidde for digitale gudstjenester og andakter

Resultat: Stor økning i koronapandemien. Ikke like aktuelt etter pandemien. Da har arbeidet dreid seg om å transformere kirkens virksomhet og tilpasse den til digitale medier. Dette arbeidet er vellykket, se vedlegg 9. Mål oppnådd.

2.3 Øke oppslutning om dåp med 1%

Resultat og læring: Det er en nedgang fra 2019. Men vi har hatt større økning etter korona enn øvrige bispedømmer fra 2021-2022, det er grunn til å anta at noe av dette skyldes mer effektiv bruk av kommunikasjon, bla i forbindelse drop in dåp. Mål ikke nådd.

2.4 Øke medlemmenes glede over å tilhøre Den norske kirke med 2%.

Resultat og læring: Andelen medlemmer som er stolte over å være medlem i Den norske kirke er redusert med 8 % prosentpoeng fra 2018. Mål ikke oppnådd.

2.5 Øke andel medlemmer som opplever at Dnk setter ord på mye av det som er viktig for dem

Resultat og læring: Det var 24 % av medlemmene i 2019, 29 % i 2021, 21 % i 2022 som opplevde at kirken setter ord på mye av det som er viktig for meg i noe eller stor grad. Det var en stor økning fra 2019 til 2021, da klarte vi å nå medlemmene på en bedre måte enn i 2019. Men fra 2021 til 2023 var det færre medlemmer totalt og i alle medlemsgrupper som opplevde at kirkens setter ord på det som er viktig for meg. Mål ikke oppnådd.

2.6 Øke oppslutning om tiltak i trosopplæringen totalt med 2 %

Resultat og læring: Fra 2019 er antallet deltakere på de fem breddetiltakene som måles nasjonalt redusert på samtlige tiltak. På lik linje med landet for øvrig. Men fra 2022 til

2023 er det økning på 4 % totalt sett. Særlig er det en økning for tiltaket Lysvåken som vi har jobbet særskilt med når det gjelder kommunikasjon. Mål delvis oppnådd.

Forslag til videre arbeid

Borg biskop og bispedømmeråd har før, under og etter koronapandemien formidlet i alle fora at kirken skal være synlig og relevant. Det handler om å være der folk er, forkynne evangeliet på nye måter, nå flere medlemsgrupper, skape relasjon og øke oppslutning, være relevante på flere måter og å sette ord på det som er viktig for folk på nye måter.

Vi ser at tydelige mål og felles fokus gir resultater. Vi ser også at vi har en stor jobb å gjøre når det gjelder bedre kommunikasjon med medlemmene våre. Den erfaringen må vi ta med i videre arbeid med kommunikasjonsstrategi og planer.

Borg bispedømmeråd foreslår at følgende tiltak gjennomføres for å videreføre kommunikasjonsarbeidet i Den norske kirke i Borg etter prosjektets slutt på tre områder;

1. Fortsatt opplæring og øke kapasitet på kommunikasjon i soknene

- 1.1 Tilby en forenklet versjon av Kommunikasjon som oppdrag til alle staber
- 1.2 Oppfordre alle kirkeverger/teamledere til å innføre kommunikasjon som tema på stabsmøter (gode erfaringer fra de som har deltatt i prosjektet).
- 1.3 Tilby webinarer og seminarer for påfyll og informasjon om trender og utvikling på kommunikasjon
- 1.4 Utvikle kampanjene slik at flere sokn og ansatte bruker ressursmaterieell og samarbeid mellom nivåene gir enda bedre resultater
- 1.5 Videreføre og utvikle nettverk for medarbeidere som jobber med kommunikasjon generelt og prostikontakter særskilt.
- 1.6 Utvikle et opplæringsopplegg på kommunikasjonsarbeid i kirken i samarbeid med universitetssektoren (studiepoeng)
- 1.7 I samarbeid med utdanningsinstitusjonene innføre kommunikasjon som del av studieløpene til kateket, prest og diakoner.
- 1.8 Kommunikasjon del av samling for nyansatte og fagsamlinger regionalt og prostivist.
- 1.9 Gjøre kjent og videreutvikle felles materieell slik at alle sokn bruker materieell utviklet fra designprofilen til Den norske kirke.

2 Fortsette arbeidet med digital kirke

- 2.1 Utvikle tiltak for å engasjere ungdommer i kirkens arbeid i digitale medier
- 2.2 Videreføre prosjektet med digitalprest@brageprest og koble arbeidet opp mot ungdomsdiakonisasningen.
- 2.3 Fortsette arbeidet med å målrette kommunikasjon i digitale medier
- 2.4 Fortsette å øke kompetanse og kapasitet på digitalt kirkearbeid
- 2.5 Forsøke å få til en helhetlig strategi for kirkens digitale arbeid på tvers av nivåer i Dnk.

3 Videreutvikle brukerperspektiv i kirkas arbeid

- 3.1 Øke bruker referansegrupper og fokusgrupper i kommunikasjonsarbeidet
- 3.2 Utvikle metodikk for brukerperspektiv som er enkelt tilgjengelig for lokalkirken
- 3.3 Støtte og rådgi folkevalgte og ansatte i arbeidet med brukerperspektiv

Vedtak

Borg bispedømmeråd slutter seg til evalueringen og vedtar stiftsdirektørens forslag til videreføring av kommunikasjonsarbeidet, med de endringer som framkom i møtet.